

Landmobil trafik i frekvensområdet 69,0–69,2 MHz

PTS föreslår ett nytt undantag för användning av radiosändare för landmobil trafik i frekvensområdet 69,0– 69,2 MHz. Undantaget föreslås omfatta åtta stycken frekvenskanaler med kanalbredden 25 kHz:

69,0125 MHz	69,0375 MHz	69,0625 MHz	69,0875 MHz
69,1125 MHz	69,1375 MHz	69,1625 MHz	69,1875 MHz

Frekvensbandet 69,0–69,2 MHz är primärt allokerat till fast och mobil radio.¹ Historiskt har frekvensbandet använts för tillståndspliktig talkommunikation i landmobil (kommunikationsradio). Både fasta och mobila enheter har förekommit.

Undantagsförslaget har koordinerats med grannländerna.² Ehrvervsstyrelsen i Danmark har inkommit med svar om att hänsyn behöver tas till en näraliggande basstation varför myndigheten har föreslagit att endast mobil trafik får förekomma på bärvågsfrekvensen 69,0125 MHz i Västra Götalands och Hallands län. Förslaget har godtagits av Ehrvervsstyrelsen.

Föreslaget undantag ger god geografisk räckvidd över skog och mark och längs vägarna. På radiofrekvenser runt 70-80 MHz är räckvidden mellan fordon 10 - 20 km och mellan basstation och fordon 30 - 60 km, beroende på terrängförhållanden och antennernas placeringar. Med det föreslagna undantaget möjliggörs för mindre företag och ideella organisationer att på ett enkelt och billigt sätt skapa egna landmobila nät, med eller utan basstationer, med såväl ny som äldre (begagnad) professionell utrustning.

Det har kommit till PTS kännedom att ett flertal användare önskar ytterligare undantag från tillståndsplikt för användning av radiosändare för landmobil trafik utan tillstånd. Det föreslagna undantaget kommer att delvis kunna avlasta det befintliga undantaget i 155 MHz-bandet för jord-, skogsbruk samt jakt.

Berörda åtta frekvenser är idag nästintill oanvända. Två av frekvenserna, 69,0125 och 69,0375 MHz har varit tilldelade på en (1) plats vardera till helt nyligen. Vid kontakt med tillståndshavarna har dessa emellertid meddelat att de inte längre behöver tillstånden utan nyttjar utrustning som använder andra frekvensband. Det innebär med andra ord att frekvensbandet är helt oanvänt.

Förutom villkoren om kanalbredd och effektbegränsning förenas undantaget också med krav på sändningscykel. Med modern teknik ökar generellt förekomsten av dataöverföring via radio. I många fall förutsätter tekniken för dataöverföring att överföringen kan ske kontinuerligt på en egen kanal eller frekvens. Det hindrar normalt all form av delning inom sändarens räckvidd. Ett effektivt sätt att främja mer intelligent dataöverföring som inte ockuperar sin frekvens på heltid är att införa krav på sändningscykel. Det innebär att delning av frekvensbandet möjliggörs i större omfattning och är ett villkor som behövs för att säkerställa effektiv frekvensanvändning.

Kanalindelningen möjliggör för användarna att spontant byta kanal vid eventuell ”trängsel” med andra användare.

Alternativ till undantag är fortsatt individuell tillståndsgivning. Emellertid är tidigare individuella tillstånd annullerade och aktuella frekvenser är oanvända idag. Behovet av individuella tillstånd verkar minska i takt med att mobiltelefonanvändningen ökar. Undantag är en lämplig tilldelning

---

¹ ITU-RR edition of 2012

² PTS ärenden ”Koordinering av radiosändare” med dnr. 15-1859 och 15-1861

av frekvenser för att tillgodose användare som har behov av utrustning som kan dela frekvensutrymme, d.v.s. när ingen formell planering krävs.

Berörda aktörer är ett antal mindre företag och ideella organisationer som kan ha nytta av undantaget. I princip riktar sig förslaget undantag till alla som kan tänka sig dela på gemensamma frekvenser för landmobil radio i aktuellt frekvensområde.

Förslaget är särskilt gynnsamt för mindre företag och ideella organisationer som har begränsade administrativa resurser. Undantaget är inte internationellt harmoniserat.

Tillstånd har inte utfärdats tidigare för användning av radiosändare för landmobil trafik i 69,0–69,2 MHz varför några administrativa eller finansiella lättnader inte uppstår med förslaget undantag.